

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/32/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6922200206
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6922200206.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Danice Kočičkovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX D. C., proti žalovaným: X/ E. B., C. F. G. D., H. XX, XXX XX D. C., X/ I. C. A. J., C. C. I. XX, XXX XX D. C., K.: XX XXX XXX, zastúpeného L. M. J., advokátkou, so sídlom Advokátskej kancelárie Hviezdoslavova 8/440, 979 01 Rimavská Sobota, IČO: 42 196 981, o náhradu škody zásahom do základného práva na ochranu zdravia vo výške 1.000.000,- Eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 17C/2/2022-152 zo dňa 24.01.2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanému 2/ trovy odvolacieho konania v rozsahu 100% v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške.

III. Žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi priznáva.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu žalobcu (prvý výrok), žalovanému 1/ nepriznal právo na náhradu trov konania voči žalobcovi (druhý výrok) a žalovanému 2/ priznal právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnej uplatnenej výške 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (tretí výrok).

1.1 Z jeho odôvodnenia vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovaným 1/, 2/ zaplatiť mu 1.000.000,-Eur náhrady škody z dôvodu, že mu bol spôsobený zásah do jeho základných práv počas jeho liečby v čase lekárom uznanej dočasnej práceneschopnosti, ktoré sú garantované Ústavou Slovenskej republiky, v oddieli V., článok 40. Dňa 18.06.2021 bol obvodným lekárom N. F. O. v Rimavskej Sobote uznaný ako dočasný práceneschopný bez možnosti vychádzok z dôvodu zápalového ochorenia chrbtice. V tom čase bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a poberal pomoc v hmotnej núdzi a príspevok na bývanie. Dňa 26.07.2021 bol oslovený pracovníčkou Oddelenia hmotnej núdze v Rimavskej Sobote vo veci potreby doloženia potvrdenia o tom, že pravidelne uhrádza nájomné a platí domovú daň a smeti Mestu Rimavská Sobota ako poberateľ príspevku na bývanie. Na toto bol upozornený prostredníctvom elektronickej pošty s tým, že je potrebné, aby čím skôr kontaktoval C. A. J.. Dôvodom bol jeho vzniknutý dlh voči žalovanému 2/ vo výške 124,05 Eur.

1.2 Dňa 26.07.2021 žalobca kontaktoval prostredníctvom elektronickej pošty žalovaného 2/, za vzniknutý dlh sa ospravedlnil a oboznámil žalovaného 2/ s tým, že je práceneschopný, osobne sa nevie dostaviť, keďže sa lieči a nechce, aby sa jeho zdravotný stav zhoršil. Vzhľadom na to, že odpoveď od žalovaného 2/ mu neprišla, bol nútený osobne ísť na bytové družstvo, a to dňa 27.07.2021, aby mu nebol

odobratý príspevok na bývanie. V ten deň mu prišla e-mailová správa od žalovaného 2/ s výzvou na úhradu vzniknutého dlhu, inak mu nevydá potvrdenie o splátkovom kalendári a následne pracovníčka žalovaného 2/ navrhla žalobcovi alternatívne riešenie, že mu doručí dohodu o uznaní dlhu poštou a on ju poštou vráti späť. V snahe neprísť o príspevok na bývanie žalobca súhlasil s tým, že dohodu odnesie na poštu, čo urobil dňa 30.07.2021. V dohode sa žalobca zaviazal splácať dlh do 31.12.2021. Keďže nevedel ako má túto dohodu v písomnom znení doručiť žalovanému 1/, rozhodol sa tak urobiť osobne; až neskôr sa mu pracovníčka úradu práce ozvala, že nie je potrebné zmluvu zasielať poštou, pretože ju žalovaný 2/ žalovanému 1/ doručí elektronicky.

1.3 Žalobca tvrdil, že dňa 30.07.2021 opäť začal pociťovať zhoršenie svojho zdravotného stavu, sprevádzané silnými bolesťami; domnieval sa, že ak by mal aj po vyšetrení u špecialistu dňa 23.07.2021 pokoj a mohol sa liečiť, mohol by už koncom augusta byť práceschopný. Tým, že vybavoval veci so žalovanými 1/ a 2/, rozdráždil si väzivo na chrbtici a ku zásadnému zmierneniu bolesti u neho došlo až v októbri 2021. Napriek tomu sa dňa 06.09.2021 rozhodol ukončiť u svojho obvodného lekára práceneschopnosť a tým sa aj dobrovoľne vzdal na vlastné riziko možnosti doliečenia a ďalej už ani neriešil dohodu o evidencii na úrade práce. Takto sa prakticky v záujme ochrany svojho zdravia vzdal priznanej pomoci v hmotnej núdzi. Dňa 06.09.2021 sa obrátil na Okresnú prokuratúru v Rimavskej Sobote a podal v tejto veci trestné oznámenie. I. B. vec postúpila na okresný úrad, ktorý rozhodol, že o priestupok nejde. Podal sťažnosť aj na postup E. B. F. D. C. a dňa 28.10.2021 obdržal z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave oznámenie o tom, že ústredie odstupuje jeho vec Ministerstvu sociálnych vecí a rodiny, odkiaľ však žiadnu odpoveď nedostal.

1.4 Žalobca mal za to, že napriek striktným legislatívnym predpisom, ktorými sa musí úrad práce, odbor sociálnych vecí a rodiny riadiť, došlo v jeho prípade k neprimeranému zásahu do jeho elementárneho práva na ochranu zdravia v zmysle V. oddielu, článku 40 Ústavy SR, keďže oddelenie hmotnej núdze ho vedome vmanévrovalo do situácie, pri ktorej sa vyžadovala nadmerná mobilita a zdravotná starostlivosť. Takéto správanie žalovaného 1/ považoval žalobca za neuvážlivé, ohrozujúce jeho zdravie, či dokonca život, ako aj neprístojné postavenie tohto štátneho orgánu, ktorý mal mať zreteľ na jeho zlý zdravotný stav, ako aj na pokoj počas liečby odporúčenej lekárom. Žalobca mal za to, že príslušný úrad spolu so žalovaným 2/ sa mohol dohodnúť, že by pracovníci žalovaného 2/ doniesli žalobcovi do bytu podpísať dohodu o splátkach a následne by ju odniesli späť žalovanému 2/, a to všetko v záujme pomoci, aby neprišiel o príspevok na bývanie a aby sa mu nezhoršil zdravotný stav. Podľa neho jednoznačne pochybili žalovaní 1/ a 2/; pokiaľ mu títo vedia doručiť osobne do bytu tlačivá vo veci uzavretia dohody ku malým obecným službám, tak potom je nesprávna legislatíva, ktorou sa žalovaný 1/ riadi. Žalovaný 1/ sa mu mal ospravedlniť a napriek tomu všetko zvaluje len na príslušnú legislatívu. Žiadny lekár nedokáže s istotou potvrdiť či vylúčiť, aké komplikácie mu z dôvodu takéhto zásahu do jeho práva na ochranu zdravia hrozili a takýto stav mohol viesť aj k tomu, že by sa k jeho ochoreniu pridružilo aj iné ochorenie, ktoré ho mohlo zásadne ohroziť na zdraví a živote. Preto žiadal zaplatiť mu sumu 1.000.000,-Eur za zásah do práva na ochranu jeho zdravia.

1.5 Okresný súd zaoberajúc sa predovšetkým námietkou nedostatku pasívnej vecnej legitímácie v spore, vznesenou žalovaným 1/, keďže za orgán, ktorý koná za štát pri uplatňovaní práva na náhradu škody je potrebné určiť Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, opierajúc sa o ustanovenia §4 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov ako aj §420 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej v texte aj „OZ“) uzavrel, že základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú a) porušenie právnej povinnosti, b) existencia škody, c) príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a d) zavinenie; porušenie právnej povinnosti spočíva v existencii takého úkonu, ktorý je v rozpore s objektívnym právom. Táto protiprávnosť môže byť iba výsledkom činnosti ľudí. K porušeniu právnej povinnosti môže dôjsť buď protiprávnym konaním alebo opomenutím toho, čo malo byť v súlade s právom vykonané. Uskutočnený úkon je protiprávny vtedy, ak v súvislosti s ním došlo k porušeniu právnej povinnosti, ktorá vyplýva zo všeobecne záväzných právnych predpisov a iných noriem, ktoré mal škodca zachovávať, zo zmlúv alebo iných právnych úkonov prípadne i z porušenia ustanovenia §415 OZ. Pod pojmom škody treba rozumieť ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorá je vyjadriteľná objektívne peniazmi ako všeobecným ekvivalentom. Príčinná súvislosť ako jedna zo zákonných požiadaviek vzniku zodpovednosti za škodu znamená, že medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou musí byť vzťah príčiny a následku. Existencia príčinnej súvislosti musí byť v každom konkrétnom prípade bezpečne preukázaná, nemožno ju len predpokladať. Vzťah medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody musí byť bezprostredný a nie sprostredkovaný. Tieto tri zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu majú objektívny charakter, pričom štvrtý predpoklad – zavinenie má charakter subjektívny, pretože znamená psychický vzťah škodcu k protiprávnemu úkonu a ku škode.

1.6 V danej prejednávanej veci podľa záveru okresného súdu žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, akým protiprávnym konaním mu spôsobili žalovaní 1/, 2/ škodu vo výške 1.000.000,-Eur a v čom spočíva táto škoda; nebolo preukázané žiadne porušenie právnej povinnosti, teda existencia takého úkonu, ktorý by bol v rozpore s objektívnym právom. Naopak, žalovaný 1/ postupoval vo vzťahu k žalobcovi v zmysle §14 ods. 6 písm. a) zákona č. 417/2013 Z.z., v zmysle ktorého sa podmienky nároku na príspevok na bývanie opätovne prehodnotia po uplynutí šesť po sebe nasledujúcich mesiacov od posledného preukázania splnenia podmienok nároku na príspevok na bývanie. U žalobcu sa podmienky nároku na príspevok prehodnocovali v mesiacoch január a júl kalendárneho roka; preto žalobca zaslal e-mailom zo dňa 26.06.2022 žalovanému 2/ žiadosť, aby mu predložil potvrdenie o nedoplatkoch za bývanie, aby tak mohol naďalej dostávať žalobca príspevok na bývanie. Keďže žalovaný 2/ zistil, že u žalobcu eviduje nedoplatok vo výške 124,05 Eur, nemal by nárok žalobca v ďalšom období na príspevok na bývanie, a preto žalovaný 2/ postupoval komunikáciou vo vzťahu k žalobcovi na preukázanie, resp. vyrovnanie jeho dlhu. Žalovaný 2/ teda nielen že vyšiel žalobcovi v ústrety, ale ponúkol žalobcovi aj uzavretie dohody o splátkach dlhu s potvrdením o riadnom splnení splátkového kalendára. Z e-mailovej korešpondencie vyplýva, že žalobca ani raz nenamietal a nežiadal, aby mu niekto osobne od žalovaného 2/ priniesol predmetnú dohodu o splátkach, aby ju mohol podpísať, ani raz pracovníčke žalovaného 2/ neuviedol, že by mal nejaké bolesti alebo zdravotné problémy. Žalobca preto nemôže tvrdiť, že žalovaný 2/ sa dopustil protiprávneho konania tým, že ho donútil ísť samého pešo na poštu za účelom doručenia dohody o splátkach dlhu. Neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nejakým protiprávnym konaním žalovaných 1/, 2/, ktorého by sa mali podľa žalobcových tvrdení voči nemu žalovaní 1/ a 2/ dopustiť.

1.7 Preto okresný súd dospel k záveru, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno v tvrdení, že žalovaní 1/,2/ mu spôsobili škodu vo výške 1.000.000,- Eur tým, že mu spôsobili zásah do jeho základného práva na pokoj počas jeho dočasnej práceneschopnosti.

1.8 Záverom okresný súd uviedol, že v danom konaní nie sú splnené ani podmienky na náhradu škody v zmysle §11 a §16 Občianskeho zákonníka, pretože aj v tomto prípade je potrebné preukázanie protiprávneho konania škodcu, teda žalovaných 1/,2/, na základe čoho by si prípadne mohol uplatňovať nárok na náhradu škody. Žalobca však žiadnym spôsobom nepreukázal, že by mu žalovaní 1/,2/ svojím nejakým protiprávnym konaním spôsobili škodu; preto okresný súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

1.9 O trovách konania rozhodol okresný súd v zmysle §255 a §262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.s.p.“) tak, že žalovanému 1/, ktorý si žiadne trovy neuplatnil, nepriznal právo na náhradu trov konania voči žalobcovi a žalovanému 2/ priznal právo na náhradu trov konania v uplatnenej plnej výške 100%, vzhľadom na jeho plný úspech v konaní.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Podľa jeho názoru, dôvodom zamietnutia zo strany okresného súdu bolo, že nepočkal na vyjadrenie N. B., C. F. G. D. F. A. s tým, že toto ministerstvo malo podľa zákona 6 mesiacov na vyjadrenie k jeho sťažnosti. Ak by sa ministerstvo do 6 mesiacov k jeho podaniu nevyjadrilo, mal žalobca v zmysle súčasnej platnej legislatívy v celej veci, ktorá je obsahom jeho návrhu na začatie konania, obrátiť sa na krajský správny súd. Rozsudkom teda okresný súd vyhovel námietke zo strany E. B. D. C..

2.1 Podľa názoru žalobcu v písomnej časti rozsudku je rozpor medzi tým, ako rozhodol okresný súd počas pojednávania dňa 24.01.2023. Okresný súd v písomnej časti pozmenil odôvodnenie zamietnutia žaloby, pričom žalobca nemá vedomosť o tom, že by predchádzajúci rozsudok zo dňa 24.01.2023 zrušil. V písomnej časti okresný súd zamietol žalobu z dôvodu, že žalobca počas celého konania neunesol bremeno dokazovania, že mu bola konaním zo strany žalovaného 1/,2/ spôsobená aj finančná škoda. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodu, že okresný súd dospel k nesprávnemu názoru, že mu zo strany žalovaných 1/,2/ nebola spôsobená finančná nemajetková ujma. Podľa jeho názoru však sa jedná o písomný rozsudok, ktorý Okresný súd v Rimavskej Sobote počas súdneho pojednávania nevyriekol, a teda sa rozchádza s tým, ako okresný súd odôvodnil zamietnutie jeho žaloby počas pojednávania dňa 24.01.2023, z ktorého dôvodu vyslovil nedôveru voči konaniu okresného súdu.

2.2 Ohľadom písomnej časti rozsudku mal za to, že Okresný súd v Rimavskej Sobote nesprávne posúdil závažnosť nemajetkovej ujmy, ktorá mu bola spôsobená konaním žalovaných. Na to, aby došlo ku vzniku zodpovednosti, nemusí ísť len o konkrétne porušenie. Stačí, ak došlo k ohrozeniu práv. Ohrozením práv sa môže chápať aj zásah do ľudských práv a slobôd. V prípade žalobcu došlo k ohrozeniu základných práv na pokojnú liečbu v čase lekárom uznanej dočasnej práceneschopnosti. Ľudské práva predstavujú vyššiu spoločenskú hodnotu, ako práva materiálne – majetkové. Základným právam vyplývajúcim z ústavného zákona v piatom odseku v článku 40 možno pripísať mimoriadnu spoločenskú váhu a vážnosť. Ohrozenie základného práva v pokoji sa liečiť je zavinené konanie, ktorého závažnosť je viac ako nepatrná. Ľudské práva preto treba vnímať a chápať ako určitú neoceniteľnú

hodnotu, ktorá sa v prípade neprimeraného zásahu môže premietnuť aj do návrhu na primeranú finančnú satisfakciu, o to viac právo na ochranu ľudského života a zdravia.

2.3 Konaním žalovaných 1/,2/ žalobcovi bola spôsobená určitá ujma nemajetkovej podstaty spočívajúca predovšetkým v tom, že mu bolo zasiahnuté do liečebného procesu. Žalobca bol vystavený psychickému nátlaku v čase, keď si jeho stav vyžadoval pokoj a reálnej hrozbe, že sa jeho zdravotný stav zhorší. Jedinou vecou, ktorú nie je schopný preukázať je, že sa mu jeho zdravotný stav skutočne na určité obdobie zhoršil. Má však za to, že dostatočne preukázal ohrozenie svojich práv a že došlo k zásadnému zásahu do jeho práv pochybením zo strany žalovaného 1/ a 2/.

2.4 Navrhol odvolaciemu súdu zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie v plnom rozsahu a vyniesť nový rozsudok, v ktorom sa vyjadří, že práva žalobcu boli porušené žalovaným 1/,2/ a súčasne navrhol, aby odvolací súd v zmysle §13 ods. 2,3 Občianskeho zákonníka rozhodol aj o finančnej satisfakcii a žalovaných zaviazal k odškodneniu jeho osoby vo veci spôsobenej nemajetkovej ujmy.

3. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný 2/. Okresný súd sa vo svojom rozsudku plne vysporiadal s dôkazmi a správne a dostatočne rozobral skutočnosti, ktoré vyplynuli z celého konania a podľa nich dospel ku správnym skutkovým zisteniam, na základe ktorých rozhodol. Svoje rozhodnutie obšírne a vecne správne zhodnotil.

3.1 Okresný súd po predbežnom právnom posúdení veci v zmysle §181 ods. 2 C.s.p. vykonal predbežné právne posúdenie veci, pričom uviedol, že ďalej bude skúmať na základe žalobcom predložených dôkazov, či sú u žalovaných splnené podmienky zodpovednosti za škodu v zmysle §420 OZ; okresný súd zároveň riadne odôvodnil zamietnutie žaloby tým, že žalobca neunesol dôkazné bremeno v tom, že nepreukázal, že by mu zo strany žalovaných mala byť spôsobená škoda ich protiprávnym konaním a porušením právnej povinnosti v zmysle §420 OZ s odkazom na základné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu. Okresný súd jednoznačne a správne konštatoval v odôvodnení svojho rozhodnutia nesplnenie predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu.

3.2 Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle §387 ods. 1 C.s.p. potvrdil a zaviazal žalobcu v odvolacom konaní na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

4. Žalovaný 1/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť s tým, že si trovy odvolacieho konania neuplatnil. Poukázal na to, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, akým protiprávnym konaním žalovaného 1/ mu bola spôsobená škoda, titulom náhrady škody alebo titulom nemajetkovej ujmy, žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal žiadne porušenie právnej povinnosti žalovaného 1/, teda existenciu takého úkonu, ktorý by bol v rozpore s objektívnym právom, zdôraznil, že žalovaný 1/ postupoval výlučne v medziach platnej právnej legislatívy a postup aj rozhodnutia ÚPSVaR, vydané v danej veci, sú v súlade so zákonom č. 417/2013 Z.z., ktorý v §28 upravuje povinnosti žiadateľa a príjemcu pomoci v hmotnej núdzi. Postup žalovaného 1/, ako správneho orgánu, bol v medziach zákona, tiež s ohľadom na mimoriadnu situáciu v súvislosti s COVID-19 a tiež aj s prihliadnutím na zdravotný stav klienta a vyriešenie situácie v jeho prospech.

4.1 Okresný súd vo veci úplne zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel ku správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil.

5. Žalovaný 2/ vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného 1/ sa stotožnil s dôvodmi, ktoré žalovaný 1/ uviedol vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu a súčasne zotrval na skutočnostiach a dôvodoch, ktoré žalovaný 2/ uviedol vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu.

6. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniam žalovaného 1/,2/ zdôraznil, že jeho žaloba bola zamietnutá a odôvodnená v pojednávacej miestnosti z iných dôvodov ako boli uvedené v písomnom vyhotovení rozhodnutia, pričom podľa jeho názoru s odkazom na §156 zákona č. 99/1963 Zb. ods. 4 ako aj ods. 1,2,3 je súd svojím rozhodnutím viazaný. Podľa názoru žalobcu okresný súd mal vydať doplnujúci rozsudok a v tejto časti malo prebehnúť verejné pojednávanie; právní zástupcovia žalovaných 1/,2/ vyjadrili dodatočné námietky, kde uviedli, že súd sa počas pojednávania nevyjadril k ostatným častiam žaloby v zmysle §166 ods. 1,2. Žalobca podal návrh na začatie konania z dôvodu zásahu do jeho základných práv a ohrozenia jeho zdravia. Ide teda o nemajetkovú ujmu. Problém je v tom, že nevie vypočítať hodnotu svojho základného práva, pretože základné práva alebo ľudské práva sú neoceniteľné. To čo požadujú právní zástupcovia žalovaných 1/,2/ a ako rozhodol okresný súd, nie je správne. Právní zástupcovia žalovaných zneužívajú do krajnosti fakt, že žalobca si nemôže dovoliť odborné – fundované zastupovanie zo strany advokáta. Žalobca má z celého konania I. C. F. D. C. veľmi zlý pocit a veľmi vážne podozrenia. Žalobca je právny laik a osoba, ktorá je v podstate v hmotnej núdzi a nemôže si

dovoliť osloviť nejakého drahého súdneho znalca, aby sa k celej veci vyjadril. Sumu 1.000.000,- Eur navrhol na základe určitej symboliky vo väzbe na cenu ľudského zdravia, ako čisto svoj laický odhad. Požaduje odškodnenie z dôvodu zásahu alebo ohrozenia svojich základných práv a aj vystaveniu hrozby zhoršenia zdravotného stavu. Žalobca očakával, že práve štát mu v tejto veci podá pomocnú ruku a v prípravnom konaní, ako osobe v hmotnej núdzi, sprostredkuje aj nezávislý znalecký posudok, teda vyjadrenie príslušného znalca. Žalobcovi nie je do súčasnosti známe, že by sa takýto znalec nachádzal na území Slovenskej republiky; takéto veci vedia do určitej miery ohodnotiť na Európskom súdnom dvore pre ľudské práva v Štrasburgu. Domnieval sa však, že rovnako to dokáže zohľadniť aj Okresný súd Rimavská Sobota.

6.1 Ospravedlnil sa za svoje podanie v oneskorenej dobe, je opätovne práceneschopný, svoje vyjadrenie zasiela elektronickou cestou bez B..

7. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

8. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný, podľa §34 C.s.p. vec preskúmal v rozsahu určenom v súlade s §380 ods. 1,2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle §385 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa §387 ods. 1,2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

9. V zmysle § 387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Procesný právny predpis, ktorým je Civilný sporový poriadok, umožňuje rozhodnutie prvostupňového súdu napadnúť zo stránky skutkovej aj právnej len z taxatívne ustanovených odvolacích dôvodov (§365 C.s.p.); dôvodmi odvolania môžu byť vady konania, ako aj vady rozhodnutia. Podľa Civilného sporového poriadku možno odvolanie odôvodniť tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky (napr. nedostatok procesnej subjektivity), na ktoré súd prihliada kedykoľvek počas konania;

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (v tomto prípade ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán);

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd (t.j. zákon ustanovuje, že v prvej inštancii koná a rozhoduje sudca príslušného okresného súdu, na krajskom súde koná a rozhoduje senát, na najvyššom súde koná a rozhoduje senát alebo veľký senát);

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (v tomto prípade ide o iné vady, ktoré mohli mať vplyv na výrok rozhodnutia);

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (ide o vadu skutkovú, keď strana navrhla dôkaz, ktorý je potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale súd prvej inštancie takýto dôkaz nevykonal);

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (ide o vadu skutkovú, ide o nesprávny postup súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania, pričom súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývali, prípadne neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané);

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené;

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ide o hmotnoprávnu vadu rozhodnutia, ktorá predstavuje mylné použitie právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav nemožno použiť).

10.1 Uplynutím lehoty na podanie odvolania stráca odvolateľ možnosť meniť a dopĺňať odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie.

11. V prejednávanej veci žalobca v odvolaní osobitne nenamietol a neuvádzal žiadny konkrétny odvolací dôvod.

11.1 V zmysle §363 C.s.p. z hľadiska všeobecných náležitostí musí byť z podania/odvolania zrejmé, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis; všeobecnou náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky súdneho konania. Okrem všeobecných náležitostí je potrebné v odvolaní uviesť osobitné náležitosti, a to proti ktorému rozhodnutiu smeruje (označí sa

rozhodnutím súdu, proti ktorému smeruje, číslom konania, dátumom vydania rozhodnutia), v akom rozsahu sa napáda (ak má rozhodnutie viacero výrokov, je potrebné označiť konkrétne, ktorý výrok alebo ktoré výroky sa napádajú), z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody, ktoré sú v zákone taxatívne uvedené) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh, t.j. petit, napr. potvrdenie rozhodnutia, zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie).

11.2 Odvolacie dôvody sú v zákone ustanovené taxatívne v §365 C.s.p.

12. Najvyšší súd SR už v uznesení z 11.01.2011, sp.zn. 5 Cdo 279/2010, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku („OSP“) uviedol, že k procesným podmienkam v odvolacom konaní patrí v rámci zavedenej zásady koncentrácie konania aj to, že odvolateľ je povinný v podanom odvolaní a v určitom obmedzenom čase - odvolacej lehote, uviesť údaje o tom, z akého dôvodu uvedeného v §205 ods. 2 OSP rozhodnutie súdu prvého stupňa napáda. Dôvody, na základe ktorých sa rozhodnutie odvolaním napáda, môže odvolateľ meniť, modifikovať a dopĺňať, toto právo však môže využiť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Uplynutím lehoty na odvolanie možnosť odvolateľa dopĺňať dôvody odvolania zaniká. Odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§212 ods. 1 OSP), čím sa obmedzuje preskúmacia právomoc odvolacieho súdu maximálne na rozsah a dôvody vymedzené v odvolaní (s výnimkou podľa §212 ods. 2,3 OSP). Odvolací súd je viazaný dôvodmi uvedenými v odvolaní, ktoré boli uvedené v odvolacej lehote (§204 OSP a §205 OSP) a ktorých existencia sa v konaní súčasne aj preukázala.

13. V prejednávanvej veci žalobca vo včas podanom odvolaní uviedol všeobecné náležitosti odvolania, to znamená, proti ktorému rozhodnutiu odvolanie smeruje, v akom rozsahu sa napáda a čoho sa odvolateľ domáha, no z podaného odvolania nie sú zrejmé odvolacie dôvody. Žalobca vo svojom odvolaní použil neplatný procesný predpis, zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ktorý bol zrušený ku 30.06.2016 a bol nahradený Civilným sporovým poriadkom s účinnosťou od 01.07.2016. Pokiaľ odvolanie neobsahuje žiadne odvolacie dôvody s prihliadnutím na to, že nový procesný predpis neumožňuje vyzvať toho-ktorého účastníka v nadväznosti na §373 ods. 1 druhá veta C.s.p. na doplnenie odvolacích dôvodov, prichádza do úvahy odvolanie odmietnuť.

13.1 Krajský súd však prejednal predložené rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne, pretože žalobca namietal pochybenie súdu v tom, že okresný súd ústne vyhlásený rozsudok vyhotovil písomne odlišne, čo by zakladalo odvolací dôvod v zmysle §365 ods.1 písm. b) C.s.p.; túto skutočnosť je odvolací súd povinný skúmať aj bez námietky vzhľadom na zákonný príkaz, že vyhláseným rozsudkom je súd viazaný (§219 ods.4 C.s.p.). Viazanosť súdu vyhláseným rozsudkom je zákonným následkom vyhlásenia rozsudku, čo vo vzťahu k výroku rozsudku znamená, že ho konajúci súd už nemôže sám zmeniť a v písomnom vyhotovení rozsudku musí byť znenie výroku zhodné s výrokom vyhláseným. Vecné chyby vyhláseného rozsudku je možné napraviť výlučne v opravných konaniach. Prípadnú chybu v písaní, počítaní alebo inú nesprávnosť súd môže opraviť dodatočne osobitným opravným uznesením (§224 C.s.p.). V prípade, ak súd vo vyhlásenom rozsudku nerozhodol o celom predmete konania, o trovách konania alebo o navrhovanej predbežnej vykonateľnosti, môže za splnenia zákonom ustanovených podmienok dodatočne rozhodnúť dopĺňacím rozsudkom (§225 C.s.p.). Znenie výroku rozsudku uvedené v zápisnici z pojednávania, na ktorom sa vyhlasuje rozsudok (§99 C.s.p.), ako aj zaznamenané vo zvukovom zázname (§98 C.s.p.), musí byť v zásade totožné so znením výroku v písomnom vyhotovení rozsudku.

13.2 Keďže súčasťou úkonu vyhlásenia rozsudku je jeho ústne odôvodnenie, je potrebné z princípu viazanosti súdu vyhláseným rozsudkom vyvodiť, že dôvody prednesené súdom pri vyhlásení rozsudku sa nemajú odlišovať od dôvodov uvedených v písomnom vyhotovení rozsudku; to neznamená, že neskoršie písomné odôvodnenie musí byť úplne identické v konkrétnom slovnom vyjadrení s bezprostredným verbálnym odôvodnením. Ak by však došlo k rozporu medzi ústnym a písomným odôvodnením v podstatných častiach, mohlo by dôjsť k porušeniu práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je jednou z procesných požiadaviek zabezpečenia práva na spravodlivé súdne konanie.

14. Odvolací súd sa pri svojom prieskume oboznámil s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím; vypočul si zvukový záznam z pojednávania zo dňa 24.01.2023, na ktorom bol vyhlásený rozsudok. Zistil, že okresný súd po vykonaní a ukončení dokazovania a po záverečných rečiach vyhlásil rozsudok v mene Slovenskej republiky, ktorý výrok v plnom rozsahu našiel odraz v písomnom vyhotovení rozsudku tak, ako bol stranám sporu doručený a ako je zažurnalizovaný v spisovom materiáli, a to aj v dôvodoch; odôvodnenie rozsudku je takmer doslovne totožné s jeho písomným odôvodnením i napriek

tomu, že konajúca sudkyňa upozornila strany sporu, že ide o stručné odôvodnenie a v písomnom vyhotovení svojho rozhodnutia uvedie podrobnejšie dôvody; dôvody uviedla aj ku výroku o trovách konania.

15. Žalobca rozsudok okresného súdu žiadal zrušiť bez toho, aby špecifikoval, v čom presne vidí jeho pochybenie. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa §387 ods. 1,2 C.s.p. v celom rozsahu, a to aj vo výroku o trovách konania, ako výroku súvisiacom (§379 písm. a) C.s.p.), potvrdil, pretože nezistil dôvody na jeho zmenu (§388 C.s.p.) ani zrušenie (§389 C.s.p.).

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa §396 ods. 1 C.s.p. v spojení s §255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaní boli v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešní a vznikol im proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

16.1 Žalovaný 1/ si výslovne nárok na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil. Odvolací súd preto s použitím Základných princípov článok 4 ods. 2 C.s.p. aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovaného 1/ rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s článkom 17 základných princípov C.s.p., zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa §262 C.s.p. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.02.2018 sp.zn. 7 Cdo 14/2018, R 72/2018).

16.2 Žalovaný 2/ si nárok na náhradu trov odvolacieho konania uplatnil; krajský súd mu nárok voči neúspešnému žalobcovi priznal v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle §262 ods.2 C.s.p.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§392 ods. 2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.